

• DOMOLJUB •

Izhaja zvečer vsak prvi in tretji četrtak meseca. Ako je ta dan praznik, izide dan poprej. Cena mu je 80 kr. na leto. Inserati se sprejemajo in plačujejo po dogovoru.

Slovenskemu ljudstvu

v poduk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Semeniške ulice št. 2. Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Št. 6.

V Ljubljani, dné 21. marca 1901.

Leto XIV.

Posvetimo z bakljo v liberalno gnezdo!

Slabega človeka se varuj! Tako so nas učili, tako nam govori tudi lastna pamet. Zato se ljudje po nekaki naradni previdnosti ogibljejo radi take vrste ljudi, med katero navadno naleté na kakęga hudobneža. Rokovnjačev, ciganov in plašarjev se vsak boji.

Naši liberalci, t. j. zmes nekaterih advokatov, notarjev, uradnikov, pisarjev, učiteljev, kramarjev in krčmarjev, o katerih se ne more trditi, da bi jih bila samo nesebičnost in ljubezen do bližnjega, so pa v novejšem času iznašli, da je neka vrsta ljudi še nevarnejši, kot so rokovnjači, cigani in plašarji. Ta najnevarnejša vrsta so po njihovi trditvi — duhovniki. Nikoli se še ni proti ciganom in potepuhom tako zabavljalo, kakor se sedaj zabavlja in piše na Slovenskem proti duhovnikom. Sedi na pošto ali v železniški voz, vstopi v krčmo ali v štacuno, če se le prikaže kak liberalce, bo gotovo druga, če ne že prva beseda padla proti duhovnikom. Vzemi v roke Narod, Rodoljub, Sočo, Zvon, Učiteljski Tovariš in iz vseh platij ti zija nasproti zabavljanje proti duhovnikom. Če liberalce odpre usta ali omoči pero, vedno ena in tista pesem. Naj govori ali piše o vremenu ali o burski vojski, o letini ali o živinski kugi, o tem kar je bilo, ali o tem, kar bo, vedno mu pade baseda na eno stran, povsod dobi priložnosti, da se otešča proti duhovnikom. In kako, mati mila! Debele, da bi jih velblod ne mogel

celih požirati, kosmate, da se iskre krešejo ob njih, so te zabavljice. Najbolj surovi rovtarski hlapci ne spravijo kaj takega v svoji najhujši pijanosti na dan, kar neprenehoma piše Narod in njegov usmraten zaleček Rodoljub. Rokovnjači in cigani so čisti angeli v primeri s tem, kakor ti listi opisujejo naše duhovnike.

Kje so se neki vzeli neki ti izvržki, da so tako globoko pokvarjeni, se sedaj nehoté vprašujemo. Pogledjmo!

Dobre, krščanske hiše določijo svoje najboljše sinove za šolo in zidajo nanje svoje nadeje, med katerimi je najsvetlejša in najsvetejša, da jih bodo morda kedaj gledali pred Gospodovim oltarjem. Dolgo vrsto let študirajo mladeniči, predno se približa čas, da si morajo izbrati svoj stan. In če je življenja slana posmodila lepe rože, ki jih je vsadila mati v nedolžno srce, če je pozebilo, kar je bilo lepega v duši, skratka, če se je mladenič v mislih in v dejanjih že jel bližati liberalcem, potem bo gotovo z vso silo tiščal proč od stanu, ki zahteva od človeka tolikih žrtev, kakor jih ravno zahteva duhovski stan.

Najboljši sinovi našega ljudstva pa ob izberi svojega stanu, potem ko so svojo prvo mladost preživeli v težkem šolanju, v kljub vsem ogromnim težavam, ki se jim kažejo, vstopijo v bogoslovje učiti se za duhovski stan. Tu jih zopet čaka delo in zatajevanje. Udati se morajo strogemu redu, v ubogljivosti morajo živeti učenju in molitvi. In ko pokleknejo pred škofa, da položi svojo roko nanje, se zavedajo, da nastopijo trdo, trnjevo pot, da bodo morali živeti med svetom in njegovimi skušnjavami,

da pa ne bodo smeli živeti z njim. Naše ljudstvo vé in čuti vse to, zato pa tudi s častjo in resničnim spoštovanjem sprejema in pozdravlja mladega mašnika.

Dozdaj še nismo opazili nič hudega. Kedar se torej izprevržejo duhovniki in se pogreznejo za »sleparje, hinavce, oderuhe« itd.? Po vseh tudi samotnih hribovskih krajih razpošlje škof mlade duhovnike na delo. In to delo ni lahko. Učiti mora, tolažiti in svetovati, vsako uro mora biti pripravljen za vsako pot. Uči očitno, zakramente deli očitno, njegovega dela ne vidijo samo njegovi predstojniki, marveč vse ljudstvo. In otrok in starček, bolnik in revež iščeta pri njem tolažbe.

Velikokrat je duhovnik dovršil že do tedaj, ko liberalna gospoda po mestih šele vstaja, več ur dela, nego ga imajo drugi izobraženi stanovi cel dan. In njegovi dohodki, na katere z upanjem gledajo ubogi sorodniki in sploh reveži, so neprimerno manjši, nego katerega koli uradnika ali sploh tako zvanih izobraženih stanov. V prejšnjih časih, ko so zemljišča še nekaj nosila, se je dalo pri skromnem in varčnem življenju še kaj privarčevati. Kaj bi bilo z nami, ko bi ne bilo tako? Večina dijaških ustanov, ubožnih zakladov, zavodov za splošno korist, mnogo cerkev, novih far itd. je nastalo iz tega privarčevanega denarja. Denar je ostal med ljudstvom v njegovo korist. Danes pa, ko je toliko novih potreb in se je gospodarstvo obrnilo povsod na slabše, imamo pa med duhovniki že več revežev, nego pa premožnih.

Take so razmere. In duhovnik, sin ljudstva, ki živi in umira med ljudstvom, se sramoti hujše, nego najslabši capin. Slovensko ljudstvo ne more in ne sme pustiti, da bi se tako blatili njegovi najboljši sinovi. Sebe brani, če se potegne za duhovniški stan, za svojo čast se bojuje, če se vstavlja liberalni divjosti.

Duhovnik ostaja človek in človeške zmote so dostopne tudi zanj. Ne pravimo nič, če dobre ljudi to boli in če bi ti kaj rekli. Toda sedaj pa vidimo, da najslabši ljudje, ki se sami valjajo v ostudnosti in podlosti, sedajo na sodniški stol, in sodijo duhovnike. In kako? Iz prahu napravijo goro, iz mušice konja, iz male neprevidnosti hudodelstvo, iz majhne slabosti propalost. Kdo more to prenašati? Dozorel pameten človek gotovo ne. Toda mladina, ki je tako nesrečna, da živi v liberalni družbi, ali da dobiva v roke liberalne liste, se le prerada zmeša in strup, ki si ga nasrče v mladosti, ji utegne ostati celo življenje.

Resni so časi, v katerih živimo in resne so te misli! Vredne so, da vzbudé na najodločnejše delo najboljše moze našega naroda.

Političen razgled.

V državnem zboru je bilo treba še nekoliko pretepa, predno so začeli mirno zborovati, kakor se spodobi poštenim ljudem. Podpredsednik Prade je namreč vzel besedo nekemu češkemu poslancu, ker je češko govoril. Tedaj so pa skočili češki radikali proti podpredsedniku, in poslanec Fressl mu je iztrgal iz rok dnevni red ter ga vrgel na tla. Ta hip so pa skočili kakor volkovi proti njemu nemški razgrajči, vrgli posl. Fressla na tla ter ga prav po pobalinsko pretopali. Morali so zaključiti sejo, da je bilo konec pretepu. Češki socialisti so očitali Mladočehom, ker niso priskočili na pomoč Fresslu; a Mladočehi se niso niti zmenili za nje. Cela zbornica je ploskala možatemu postopanju Mladočehov, ki so pokazali s tem, da niso več prijatelji vpitju in razgrajanju v državnem zboru. In ravno Mladočehi imajo zaslugo, da so izvlekli saj za nekaj časa državni voz iz močvirja. Opustili so nespametno »obstrukcije«; gotovo so k temu veliko pripomogli slovenski katoliški poslanci, ki so nagovarjali z lepo in mirno besedo Mladočeha, naj prične s delom. Sveda je moral vlada Čehom za to uslugo marsikaj dovoliti: razširjenje čeških šol na Moravskem in Češkem, in razne gospodarske ugodnosti. — Najprvo je prišla na vrsto razprava o vojaških novincih; za letošnje vojaško upravo v celi monarhiji 103.100 novih vojakov, in sicer 59.211 za našo polovico, 43.889 pa za Ogersko. Pri tej priliki so poleg drugih tudi naši poslanci zahtevali olajšav pri vojaški službi za kmetijske sinove; a prav težko bodo kaj dosegli, ker vojni minister pravi, da ne more prav nič odnehati, dokler tudi druge države kaj ne storé v tem oziru. Hudo so prijemali katoliški poslanci ministra, zakaj da ne odpravi iz armade nesrečnega dvoboja; pa najbrže tudi ne bo veliko pomagalo. — Govorilo se je o nujnem predlogu za osemurno delo v rudnikih, o nedeljskem počitku in o splošnem izboljšanju položaja bednih rudarjev. A ta predlog je propadel, ker je bila večina nasprotna. Naši poslanci v »slovenskem centru« so bili kajpada za ta predlog, slovenski liberalci so bili pa proti njemu, med njimi tudi Ferjancič, čeprav je zastopnik idrijskih rudarjev. — V proračunskem odseku se je sklenilo — kar so že zahtevali katol.-narodni poslanci — da se odpravijo s 1. januarjem 1902 mitnice na državnih cestah; deluje se tudi na to, da se odkupijo zasebne mitnice. — Sedaj pride na vrsto razgovor o novem davku na žganje; dohodek novega davka se bode razdelil med posemne dežele. — Vlada bode predložila več važnih predlog, med njimi tudi osnovo pokojnine za katol. duhovnike. O važnejših predlogih poročamo prihodnjič.

Naši poslanci za svoje volivce. O vsaki priliki pokažejo katoliško-narodni poslanci, da so vredni zaupanja, katero jim je izkazalo slovensko

ljudstvo o volitvah. — O dr. Šusteršičevem predlogu, da se odpiše potresno posojilo, smo že zadnjič poročali. Dodati nam je zdaj le toliko še, da je vlada za letos ustavila iztirjavanje obrestij in obljubila kolikor mogoče velike olajšave. Da se ni popolnoma posrečil predlog dr. Šusteršiča, je zakrivil jedini zastopnik ljubljanskega mesta, liberalac Tavčar. Taki so liberalni poslanci! Vendar upamo da bodo kolikor mogoče še popravili naši poslanci, kar so zanemarili liberalni. — Poslanec Pfeifer je prosil podpore za one dolenjske občine, ki so mnogo trpele vsled mraza, toče in drugih nesreč. — Dr. Šusteršič je pozval vlado, naj pri novi pogodbi z Ogersko in pri trgovskih pogodbah z drugimi državami pazi na koristi poljedelcev, da jih ne bodo izkoriščali zviti špekulantje in prekupevalci. — Dr. Šusteršičev predlog o poljedelskih zadrugah se je izročil kar naravnost poljedelskemu odseku in bode skoro gotovo kmalu rešen; poročevalec je poslanec Povše. — Dr. Žitnik je vložil prošnjo vipavskih občin, naj bi se vipavska železnica od Ajdovščine podaljšala na Postojno, Logatec ali Vrhniko. Predlog je bil izročen železniškemu odseku. — Dr. Žitnik je dalje prosil nujne podpore za notranjske občine, katerim je meseca decembra 1899 žled močno poškodoval sadno drevje. Dr. Šusteršič je s tovariši vložil predlog proti kartelom. Veliki kapitalisti delajo med seboj namreč pogodbe, da pod gotovo ceno ne oddajajo in nad določeno ceno ne kupujejo nobenih poljskih pridelkov. Kmetje so prisiljeni kupovati in prodavati, kakor hočejo ti brezvestni židje. Zato je bil prav potreben predlog, da naj stopi vlada nekoliko na prste tem pijavkam. — Tudi po raznih odsekih prav vestno zastopajo naši poslanci svoje volivce. Občudovanja vredna je zlasti delavnost in jeklena vstrajnost načelnika katoliških narodnih poslancev, dr. Šusteršiča.

Burski junaki vzbujajo po celem svetu občudovanje in sočutje, a to jim bore malo pomaga. Novejša poročila niso nič kaj vesela. Poveljnika Devet in Stejn sta se umaknila iz Kaplandije čez reko Oranje in bežita proti severu. Na vzhodnem delu Oranjske države so generali Pretorius, Brandt, Herzog in Kolbi z majhnimi četami. Manjši burski oddelki so raztreseni po vseh koncih in krajih. Seveda jih precej polové Angleži. Pri prehodu Dewetom čez Oranje so zajeli Angleži 200 Burov, Buri so pa 80 Angležev ujeli in nekaj nad 20 ubili. Mesto Lichtenburg so Buri napadli, a ga niso vzeli, čeprav so 2 častnika in 14 mož ubili in 20 ranili; padel je pa v boju burski general Celliers. V zadnjih bojih sta padla tudi sin in zet sivolasega Krügerja. — Najbolj žalostno pa je to, da se vda v kratkem Angležem general Botha, — če tega že ni storil. Angleži so ga obkolili; videl je, da skoro se more uiti, zato je prosil premirja za sedem dnij. Med tem se je dogovarjal o udaji s Kitschenerjem, angleškim poveljnikom. Botha je stavil sledeče pogoje: da se izpusté vsi burski ujetniki, da ne storé nič žalega nobenemu uporniku v Kaplandiji; da se povrne Burom vse prejšnje premoženje, in da se prizna neodvisnost burskih držav pod višjim nadzorstvom angleške krone. Angleški poveljnik pa ni bil zadovoljen s tem; njegovi pogoji so ti-le: pomilosté se vsi Buri in dobé nazaj svoje premoženje, ako niso

krivi izdaje; kaznovani bodo vsi kapski Holandci, ki so se pridružili Burom; general Dewet in predsednik Oranjske države, Stejn, ne bodeta pomiloščena; obe državi postaneta angleško posestvo. — Skoro neverjetno je, da se misli udati Botha s svojimi častniki tem krutim pogojem. Stari Krüger pravi, če se Botha prav uda, s tem vojna še ne bo končana. Tudi Dewet je izjavil, da se bode še naprej bojeval in škodoval Angležem, kjerkoli bo mogel. Po Krügerjevem mnenju se generalu Bothi še 100 Burov ne bo pridružilo. — Toliko je torej gotovo, da bojevanja še ne bo konec, in marsikateri Anglež bode še izdihnil svojo dušo na burskem bojišču. Ta mesec mislijo poslati Angleži novih 15.000 vojakov v južno Afriko. Angleško uradno poročilo pravi, da je bilo doslej v vojni ubitih, ranjenih ali drugače nezmožnih za vojaško službo 107.633 angleških vojakov; vseh skupaj so jih poslali v Afriko 282.000. Če sami Angleži že toliko priznajo, koliko jih je bilo še-le v resnici pobitih in ranjenih!

Napad na nemškega cesarja. Že dne 28. februarja je bil nemški cesar Viljem v smrtni nevarnosti. Ko se je vozil, je nenadoma pridrvel naproti elektriški tramvaj — samo še par trenutkov, in voz bi bil zdrobljen. V zadnjem hipu pa napravi kočijaž obupen poskus s konji, in posrečil se mu je. Le zadnji konec voza je zadel ob tramvaj. Manj srečen je pa bil cesar dne 7. marca. Vozil se je po bremenskih ulicah. Kar je skočil nenadoma na njegov voz 20 letni delavec Weiland in mu vrgel kos železa v glavo. Zadel ga je v desno lice pod očesom; rana je dolga 4 cm. Orožniki so napadalca podrli na tla in jezдили preko njega. Weiland je menda nekaj slaboumen. Sodniku je rekel, da ne ve ničesar o napadu. Pravi, da se spominja le toliko, da je cesar prišel v Bremen. V preiskavi ga je večkrat prijel hud krč. Sodniki sumijo, da se le hlina, in govori se, da so ga najbrže najeli anarhisti. Razprava bode že pokazala, koliko je resnice na tem. — Cesar sicer ni smrtno ranjen, vendar mora ostati dalj časa v postelji. Streže mu cesarica. Čudno je to, da napadajo nemškega cesarja le »slaboumni« ljudje. Nedavno je zagnala — kakor znano — tudi neka slaboumna žena vanj sekiro, a ga k sreči ni zadela. Odslej bode cesar pač bolj oprezen, kadar se bode vozil v odprtem vozu.

Rusija vzbuja vedno večjo nevoščljivost pri družih državah, ker ima največ sreče na Kitajskem; bati se je hudega razpora. Kitajska je poleg Mandžurije dovolila Rusiji tudi vrhovno nadzorstvo nad Tibetom in nad mongolskimi pokrajinami, razven tega sme Rusija po teh deželah graditi železnice. Kitajska vlada je dovolila Rusiji toliko pravic v ta namen, da bo branila Kitajce pred slučajno angleško usiljivostjo. To pa seveda Angležem ni po volji; tudi Nemčija se grdo drži. Najbolj hudi so pa Japonci; japonska vlada ima že pripravljeno bojno brodovje, da udari, če bo treba, na kitajsko oborožje. Rusija si pa menda ne dela iz tega prevelikih skrbi.

Naš cesar je bil v dneh od 12—14. marca gost bavarskega vladajočega princa v Monakovem kateri je praznoval svojo 80letnico.

Listek.

„Čujte in molite z menoj!“

(Po Kimmelnu prosto posloveni Lovro)

Bilo je nekega četrtega zvečer. V trdnjavi Ingolstadt tik mogočne Donave je v čedni hišici že bolj ob kraju mesta klečala pred podobo Križanega pobožna družina: oče, mati, starejša hči — deklica izredne lepote — in še troje manjših otrok.

Eden teh, deček morda dvanajstih let, moli na pamet lepo staro četrtrkovo molitev o smrtnih težavah božjega Zveličarja na Oljski gori:

»Glej, o grešnik, grehi troji,
Prav preneši, kaj storil —
Jezus tam v bridkosti svoji
Ves očičen molil gre...«

tako moli deček glasno in razločno ter izgovarja slehern zlog čisto in rezo, drugi pa verno poslušajo in molijo z njim vred v srcu.

Deček moli dalje.

»Na Oljski gori je začel Gospod žalosten in otočen postajati. In tedaj je rekel svojim učencem: »Moja duša je žalostna do smrti; ostanite tukaj in čujte z menoj!« (Mat. 26, 37, 38.)

In vsi začno moliti: »Oče naš...«

Potem moli deček drugič:

»In na kolenih je molil Jezus: »Oče, ako hočeš, vzemi ta kelih od mene, vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!« In ko so ga obšle smrtno težave, je delj molil; njegov pot pa je bil kakor krvave kaplje, tekoče na zemljo.« (Luk. 22, 41—44.)

»Oče naš...« molijo zopet vsi skupaj z globokim sočutjem do božjega Zveličarja, trpečega smrtno težave.

In nato moli otrok tretjič, kakor je tudi Gospod šel trikrat k svojim spečim učencem in jih trikrat opominjal k čuječnosti in molitvi:

»Prikazal pa se mu je z nebes angel, ki ga je potrdil. Nato je šel k svojim učencem, katere je našel speče, ter je rekel Petru: »Tako riste mogli eno uro čuti z menoj? Čujte in molite, da ne pridete v skušnjavo. Duh je sicer voljan, meso pa je slabo.« (Mat. 26, 40, 41.)

»Oče naš...«

Menda je najbolj iskreno molila odrasla hči; kot bi imela še prav poseben vzrok, je z vso vnemo in pobožnostjo izgovarjala prošnjo: »In ne vpelji nas v skušnjavo!«

Krasen predmet slikarske umetnosti bi bila družina, zbrana v skupni molitvi, in v njeni sredi

nežna deklica, na koje čelu kraljujeta angejska ne-dolžnost in deviška čistost. Še lepši predmet pa je bila ta družina za božje vsevideče oko, saj pravi Jezus, priporočujoč skupno molitev: »Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.« (Mat. 18, 20.) Res ganljivo je videti družino, ki po dneva trudapolnem delu zahvaljuje Stvarnika za vse čez dan prejete dobrote, mu daruje svoj trud, svoje težave, zavedajoč se, da je vse trpljenje, vse nadloge, ki jih sedaj občutimo mi, prej občutil, prenašal in posvetil s svojim trpljenjem boljši Sin, ki je prostovoljno nase vzel križe naše nature. Razentega je primerno človeku, ki je iz telesa in iz duše, ima telesne in dušne moči, da ene udelevuje, uri z delom, druge pa navaja, povzdiguje, posvečuje Bogu. Če se zatopimo v samo delo, naša duša nekako propada pri tem trpi, zato jo moramo večkrat dvigniti v njej primerne kraje, nad materijo, v nebeške višave, da ohrani svoj vzlet, teži za svojim od Boga ji odmerjenim smotrom in se ne izgubi v vsakdanjih skrbih za zgolj posvetne reči. Zato je v resnici srečna družina, ki se po dneva hudem trudu zaupno obrača k Bogu ter se za nočni čas izroča Njega varstvu...

Uro potem ni bilo v hiši več nobene luči. Noč in njena tihota sta zazibali njene prebivalce v mirno spanje.

Zunaj ni bilo tako.

Divna majeva noč je sanjavo plavala nad deželo in starim mestom. V trepetajočem, mehkem lune svitu, ki je nalahno snoval in poigraval v belkastih vodenih hlapih, se je mogočna, majestetična Donava pomikala dalje enakomerno kakor kazalec na stolpni uri in počasi, kakor bi ga nadlegoval spanec. Tu in tam se je zalesketalo kako okno v blestem luninem svitu ali se je odbijal bel zid iz temne mase; izmed grmičevja in drevja, pokritega z belim cvetjem, je dehtel opojen vonj. Čudovito tihoto, ki je plula nad stvarstvom, je komaj motil živahen šepet lahnega vetrčka, ki se je motal med listjem in cvetjem, kakor bi hotel kaj izvedeti od njiju. Nočne tiho-te tudi ni motilo eno vbrano šuštenje, ki v jasnih nočeh podrhtava v stvarstvu ter kot nekaka sferična godba ali harmoničen dih neživih bitij čudovito blagodejno udarja opazovalcu na uho ter napaja njegovo dušo z nekim sladkim mirom...

Tu začne biti v mestnem stolpu z mogočnimi, krepkimi udarci enajsto uro. In ni se še poizgubil odmev zadnjega udarca v tiho noč, ko se nekaj zgane v bližini naše hišice. Iz temnih ulic se dvigne vitka postava — brez dvoma študent, z lahnim plaščem in koketno čepico na glavi. Priplazi se za hišo ter se ondi stisne v grmičje. Kmalu nato zabrne v mesečno noč glasovi vbranih strun. Čarobno

topeče se spajajo v mehke akorde ter poizgublajo po toplem vzduhu v daljavo.

Krasnim zvokom se kmalu pridruži, izpočetka komaj slišno, potem krepkeje, silneje, blagodneč glas. Neznani pevec poje — seveda ne pesmi našega Prešerna, a prav iste misli, dasi morda ne v tako lepi obliki — podoknico:

„Luna sije,
Kladvo bije
Trudne, pozne ure že;
Pred neznanc. . .“

Pevec izkuša vso svojo dušo, svoja najgloblja čustva izliti v pesem, zraven pa vedno krepkeje sega in ubira po strunah, da bi tem gotoveje vzbudil ono, kateri je očitno veljalo petje.

Toda nič se ne gane v hiši. Vse mrtvo, kakor prej. Nobeno okno se ne razsvetli, nobena temna postava se ne pojavi v jasni mesečini, nihče mu ne maha v pozdrav ali zahvalo za njegovo prekrasno pesemco.

Toda pevec ne obupa. Se parkrat ubere strune, potem pa zaigra in zapoje iznova:

„Strune miho se glasile,
Milo, pesmica, žaluj,
Srca bolečine skrite
Trdosrčni oznanuj itd.“

Bližnja Donava se pomika enakomerno in zaspalo dalje, stvarstvo se koplje v srebrni mesečini, topli vzduh veje božajoč čez grič in dol. . . minute, četrti ginejo, udari polnoč — hiša ostane še vedno temna, pevec sameva, zastonj je tako dolgo peval, zastonj je čul.

Harpa obmolzne. Za hip se mladenič pomudi še v grmičju, hrepeneče se ozira na hišna okna, če se ondi res nič ne gane v zahvalo; toda — zaman — zaman. . .

Toda čuj! Kaj je na drugi strani?

Onstran ulice kuka izza sivega zidovja stara cerkva: skozi njena okna prodira močen soj rdečkaste luči. Takoj zraven cerkve stoji samostan, reven, mračen, brez nakitja. In čuj, iz samostanske cerkve brni v tiho noč v čudovitih zvokih čez trg in ulico preprostorena igra na orgljah — kot tajnostna melodija duhov iz nepoznanega sveta, nepopisno mirna, blaga, sladka. Potem se pridruži z nadzemske iskrenostjo zbor ženskih glasov, pojoč — slavo božjo. Bogu pojejo hvalnice pobožne nune sredi jasne noči in njih glasovi se razlegajo nedopovedljivo milo, pretresljivo v divno noč.

Študent strmi in posluša; niti ganiti se ne upa, da mu ne uide noben glas. In v oči se mu prikrade solza, pekoča solza bridkega spoznanja, da bega za praznimi cilji, da ni na potu za pravim smotrom; to spoznanje ga peče, hudo peče. Pa že se mu ob-

liče razjasni in moška odločnost se mu razlije po obrazu.

»V resnici, zelo različno je naše polnočno početje, pobožne žene,« govori sam s seboj: »ve gresle v cerkev, jaz na ulico; ve čujete za Boga, jaz za Evino hčer; ve požete Bogu slavo, jaz jo pojem stvari, mesu; ve ste uslišane in si pripojete večni mir — jaz pa — mene pustè stati, jaz pozabljen, zaničevan; sramota in zasmeh bode pač jutri moje plačilo. . .«

Mladenič stopi iz skrivališča. Pekoča rdečica jeze, sramote, bridkega spoznanja še gori na njegovem čelu. Malomarno drži v desnici svojo harfo, medtem ko stopa po ulici, ki vodi k samostanski cerkvi. Dospe tjakaj. Vedno lepše, vedno jačje buči zbor v majevno noč; vedne srečnejši, vedno bolj ginjen in zamišljen posluša študent. Zdelo se je, kakor bi bil svet izginjal izpred njegovih oči ter postajal nadčuten, duhoven v onem čudovitem božjem petju. Mladenič se nasloni ob zidov rob ter zakrije obraz z rokama. V njegovih prsih je vse trepetalo pod vtiskom tega petja. Obslonel je ob kamnu, dasi je znotraj že davno vse potihnilo.

Nazadnje dvigne glavo in odpre oči. Prvi pogled mu obliči na podobi, ki je v jasni mesečini stala pred njim in katere dozdej niti opazil ni. Izklesana iz peščenika je bila ondi vpodobljena Oljska gora: Zveličar kleči na skali, nekoliko nižje spé njegovi učenci; preprosta, pa pretresljiva podoba, kakršnih je po starih cerkvah znotraj ali zunaj zaradi velike pobožnosti do Jezusa, trpečega na Oljski gori smrtne težave, videti marsikje. Bila je tudi ondi. Pod njo pa so se bleščale besede: »Čujte in molite z menoj!«

»In jaz — čul sem — a ne zato, da bi molil, in ne s Kristusom,« šepeta dijak; »čul sem za prazen nič, za posvetno slast.«

Zatopljen v resne misli sloni dolgo ondi. Pred duhom mu plava preteklost, otroška doba s svojo nedolžnostjo, veseli čas prve mladosti, potem pa zadnja leta nebrzdanega beganja za praznim razveseljevanjem, še več, za grešnimi zabavami. In središče vsega je bila njegova harfa in njegovo petje. Veliko so ga slavili kot pesnika in pevca ter mu prerokovali lepo bodočnost. Gotovo postane svetovno znan pesnik, lavorika pesništva mu ne odide. In to ga je preslepilo, zvodilo na kriva pota.

Ta trenutek je jasno zrl svojo bodočnost: ali za svet, ali za večnost; živeti mora ali sebi in svoji mamljivi slavi ali za Boga; treba se je odločiti za eno, ali drugo, oboje ni mogoče. Igrati se z vragom, pozneje kraljevati s Kristusom, to se ne da spojiti, dasi se jih toliko prizadeva za to.

Za hip se še obotavlja, še enkrat se ozre neodločen okrog sebe. In zopet mu oko zastane na Zveličarju v molitvi na Oljski gori. V nemirni, trepetajoči mesečini se je zdelo, kakor bi se njegova postava nalahno zgibala in bi njegova beseda stopala živa iz kamna: »Čujte in molite z menoj!«

V dijaku je sklep dozorel, zmagala je milost božja. S hitrostjo bliska zavihti desnico — zamolkel udar, votel don in brezizrazno hreščenje sledi skoro v istem hipu: zdrobljena na trdem oglu cerkvenega zidu je obležala harfa ob nogah mladeničevih — razbitega lesa kos brez prave podobe. V luninem svitu so se bleščali na njem posamezni pozlačeni koščki.

Potem študent odide brzih korakov. Doma v svoji sobi še dolgo časa kloči in šepeta svete obljube.

Drugo jutro je zgodaj šel v cerkev in se dolgo mudil ondi. In mesec dni potem je ostavil Ingostadt, in nihče ni vedel, kam je izginil. Če bi pa kdo čez nekaj tednov potem pri Jezuitih v Landsbergu videl mladega novince, bi bil brez težave spoznal v njem našega študenta. In šest let potem se je zopet pojavil v Ingolstadt — kot Jezuit, da bi ondi študiral bogoslovje. Leta 1633. je bil posvečen v mašnika, dve leti pozneje postal ondi profesor. Kmalu je postal še dvorni pridigar volivnega kneza v Monakovem, kjer je kot tak, ki ima moč, govoril mogotcem zemlje. Bil je kot profesor sloveč in priljubljen, kot govornik občno dišan.

In Gospod je namesto posvetnega brenkanja vzbudil v njegovem plemenitem srcu umetnost svetega petja na harfo. V nedosežne latinske speve je izlil svoje gorje in svoje veselje, ljubezen, up in hrepenenje po najvišjem, najboljšem, ki sploh biva in čaka človeka; velike resnice svete vere, večna pravna načela, velikost in lepoto svoje domovine. Namesto Evini hčeri, meščanki ingolstadtski, je svoje najlepše speve posvetil Devici Mariji, kraljici nebeški. In plačilo za to ni izostalo.

Pesnik Jakob Balde — to je pravo ime našega študenta — je živel v prvi polovici sedemnajstega stoletja ter je bil pesnik, učenjak, svetovavec knezom. Poznan ni bil le v Nemčiji, Francoski, Holandski, Ogrski, Poljski, celo papež Aleksander VII. mu je kot priznanje njegovega pesniškega daru poslal veliko zlato svetinjo; še nemški protestantje so ga čislali, dasi je bil Jezuit. Kolikor nam je znano, leži pokopan v neuburški katedrali, kjer je položil na oltar Matere božje iz posebne udanosti do prediste Device ono svetinjo, ki mu jo je poslal sv. oče.

V oni majevi noči ga je milost božja potegnila s široke poti, ki vodi v pogubljenje, na ozko, trnjevo stezo, ki vodi za Kristusom in h Kristusu.

Stanovitnost v boju z nižjimi silami

(Lovro.)

V nas si izkušata dobiti oblast in vlado dva človeka. Eden je razumen, delaven, goji vzvišene misli, ima plemenite, blage želje, uboga ukaze pameti, sledi z veseljem njenim opominom, se rad ravna po njenih navodilih, je poln svetega ognja in pravega, plemenitega navdušenja. Drugi je brez duha, brez vzleta in vzmaha, ne upa dvigniti nad stvarino, nad prah ne glave ne srca, ampak rije po prsti in pesku, se vtaplja v zemske skrbi, ves zakopan v vsakdanjih telesnih potrebah. V njem gospodari čuvstvo, veseli ga le uživanje, izpreminja se od danes do jutri; včerajšnjega dne se ne spominja, na jutri ne misli, trenutek, trenutno veselje mu je sreča, namen, cilj, za drugo se ne meni. Nanj misli apostol, ko pravi: »Čutim pa drugo postavo v svojih udih, katera se bojuje zoper postavo mojega duha, katera me deva v sužnost pod postavo greha, ki je v mojih udih.«

Prvi vedoželjno posluša nauke preteklosti, za nima ga sklepanje in gledanje v prihodnost; njegovo hrepenenje ga dviga nad trenutek, nad trenutno veselje; vzleta svoje nesmrtni duše ne vklepa v ozke meje, v tesne sponse, ki jim pravimo življenje. Zaveda se, da je vstvarjen po božji podobi, da tvori tretji iz dveh stanov, iz duhovnega in tvarnega sveta sestoječi svet; vé dobro odkod in kam, svoje čelo in svoje srce dviga k nebu ter se peča, razmišlja o onem, ki je nad nami. Kaj naj še rečem o njem? Čuti, kaže povsod, da je kristjan.

In ta človek mora vladati nad prvim, če hoče v resnici in trajno napredovati; drugi človek mora služiti prvemu, se mu mora podvreči in mu biti pokoren, če hočemo kaj velikega, v resnici velikega doseči v življenju. Kajti le tisti, ki obvlada sebe, obvlada tudi vse druge. Le trdna, stanovitna, vztrajna volja nas privede k cilju.

Ozrimo se na može, katerih imena je zarisala zgodovina z zlatim črtalom v svojo spominsko ploščo. Kopernik, začetnik novejšega zvezdoslovja, je bil sin poljskega kmeta, Kepler nemškega krčmarja, ki je bil v mladosti ubog natak. Newton (reci Njutn), veliki mislec, ki se klanja pred njim sleherni naravoslovec, ki je prvi spoznal pota planetov, ki je, končavši svoje svetovnoznanano delo o »Harmoniji svetov«, ponižno prosil Boga odpuščanja, če je morebiti zapisal kaj napačnega, — isti Newton je bil sin bornega kmetiča in je kot majhen učenec sedel zadnji v predzadnji klopi. Papež Gregor II. je bil sin mizarja, Sikst I. revnega kmetiča. Pa čemu bi našteval dalje? Ali ni bila večina naših slavnih mož čisto preprostega rodu, ali jih ni velik del zibala

kmetska mati? A bili so stanovitni, vstrajni na potu za dobrim, na potu za vzori, zato so se povzpeli na tako višino, na višino, kamor iti za njimi bi se nas skoraj lotila bojazen.

Ničesa v resnici velikega ne dobimo, ki bi ne bilo s stanovitnostjo, vztrajnostjo postalo to, kar je. Stanovitnost daje v boju pogum, nas stori neobčutljive za rane in bolečine, stanovitnost premaga vsako nasprotje, se ne straši nobene zapreke, ne beži pred neprilikami in nezgodami, katerih se ni mogoče ubraniti, stanovitnost se ne plaši niti najhujših udarcev. Stanovitnost je danes to, kar je bila včeraj in kar bo jutri; stanovitnost je glavni pogoj za vsako težavno in dolgotrajno podjetje, stanovitnost vodi do cilja. Le stanovitnim blešči nasproti venec zaželjene slave.

Kakor o stanovitnosti v boju za večnim ciljem tako tudi za vsak zemski časni cilj veljajo besede apostolove: »Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil, zdaj mi je prihranjena k r o n a prave, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik!«

Slovenski novičar.

Shod v „Katoliškem Domu“. Veličasten shod je bil v nedeljo dne 10. t. m. v ljubljanskem „Katoliškem Domu“. Nad 500 volivcev je napolnilo dvorano ter glasno odobravalo izvrstno poročilo svojega poslanca dr. Ivana Šusteršiča. Soglasno je bila sprejeta naslednja resolucija: »Današnji shod katoliško-narodnih in krščansko-socijalnih volilcev izreka popolno zaupanje svojemu poslancu in zahvalo za njegovo delavnost v korist volivcev in odločno zavrača nesramne napade „Slov. Naroda“, „Rodoljuba“, „Edinosti“ in „Domovine“ na osebo dr. Šusteršiča. Shod z zadoščenjem pozdravlja, da so se katoliško-narodni poslanci ločili od liberalcev, ter pričakujejo, da se z ljudmi Tavčarjeve baže nikdar ne združijo.« Dr. Krek je ob burnem pritrdjevanju množice povdarjal, da so vsi napadi liberalcev na osebo dr. Šusteršiča neumni, ker mi ne odobravamo dr. Šusteršiča radi njegove osebe, ampak radi tega, ker smo prepričani, da ima prav. Nas ne vodi dr. Šusteršičeva oseba, ampak stvar.

Misijoni v Ljubljani. Po vsej deželi so se že z najlepšim uspehom vršili misijoni in duhovne vaje, in povsod se jih je ljudstvo udeleževalo z veliko vnemo. Tudi Ljubljana ne sme zaostati. Zato so se v nedeljo 17. marca (oziroma v soboto) začeli misijonski govori po raznih ljubljanskih cerkvah. In sicer imajo oo. jezuitje slovenski misijon pri sv. Jakobu in nemški v stolnici, oo. frančiškani pa v Trnovem pri sv. Petru in doma pri frančiškanih. Ljubljansko

prebivalstvo se z veliko vnemo udeležuje misijonskih govorov, zlasti zvečer so cerkve natlačeno polne. Bog daj obilo blagoslova!

Zlata maša. Velezaslužni mil. g. kanonik Matija Jeriha v Novem Mestu je dne 16. t. m. izpolnil petdesetletnico svojega mašniškega delovanja in je na sv. Jožefa praznik praznoval slovesno svojo zlato mašo. Čestitamo!

Plaz podsul je v Trbižu 17letno hčer postajnega načelnika v Gornjem Trbižu, gđc. Amalijo Murschenhofer. Plaz je priletel s strehe. Ko so odstranili sneg, bila je gospodična že mrtva.

Šest tednov pod snegom je ležal France Erjavc, o katerem so listi poročali, da se je izgubil. Iskali so ga, pa vse je bilo zastonj, sedaj ga je po naključbi našla neka žena v gozdu na obrazu ležečega. Zraven njega je bil dežnik, klobuk in žepna ruta. Imel je pri sebi tudi še ves denar in zdravila, katera je šel iskat na Grosuplje za svojega bolnega očeta; zatorej o kakem hudodelstvu ni misliti. Najbrže ga je zmešalo, ker je takrat hudo snežilo, tako je nekaj časa blodil, dokler ni opešal in tako našel smrt. Zapustil je vdovo s šesterimi otroci. Naj v miru počiva!

Smrt pred sodiščem. Dne 27. februarja bila je pred mariborskim sodiščem obravnava proti bivšemu uradnemu slugi Jakobu Pinterju, pristojnem v Kranj. Zadnji čas je bil 43letni mož agent vinske firme Hausmaninger v Mariboru. Obtožen je bil poneverjenja. Obtoženec je pred sodiščem priznal svojo krivdo, v istem trenutku pa se je zgrudil nezavesten. Srčna kap je naredila konec njegovemu življenju.

Iz Studenca pri Krškem se nam poroča, da je tamošnji misijon čč. oo. frančiškanov se vrlo obnesel. Vsi farani razven nekaj bolnikov so sprejeli sv. zakramente. 100 deklet in 29 mladeničev je bilo sprejetih v „Marijino družbo“. K sklepni slovesnosti je prišel skupno obč. zastop z županom na čelu. To je veselje za nas in čast za ljudstvo.

Nesreča na železnici. Vlak je povozil v noči 1. t. m. blizu postaje Dovje 68letno Mino Noč, ki je bila takoj mrtva. Nesrečnica je vkljub temu, da je bila proga že zaprta, hotela preko nje in jo je tako prehitel vlak.

Nesreča se je pripetila na Krtinoviči pri Štjaku dne 26. feb. t. l. Deklica, 3 leta stara, se je tako močno opekla, da je čez 12 ur potem izdihnila, svojo dušo. — Zažgala ji je neka druga deklica obleko, ko se je igrala z ognjem in potem zbežala, ne da bi komu kaj povedala, kaj je storila. Ko bi ne bil gospodar dotične hiše nesrečnega otroka otel iz ognja, bi bil koj na mestu popolnoma zgorel.

Izpred sodišča. V sredo 13. marcija 1901. bil je hudi dan. Znani babinopoljski politik in učitelj Te-

odor Schuller bil je od c. k. okrajnega sodišča v Ložu obsojen na 60 kron globe ali 6 dni zapora, 60 kron pa mora plačati zastopniku stranke in nositi druge stroške, ker je ob času državnoroborskih volitev imenoval Dr. Šusteršiča švindlerjem in mu očital goljufijo z žilindro, da bi na nelep način begal katoliško narodne Babinopoljce in jih pridobil na Luko Jelenca. — Pomilujemo učitelja in politika Schullerja: že prej so mu volivci kaj malo verjeli, sedaj mu bodo pa še manj! — „Slov. Narod“ pa je priobčil pred mesecem notico „Kurata Knížek na Vrabcách“, v kateri so bili napadi na g. kurata Knížeka, katere je trasil okoli bivši cerkvenik Janer Seražin. Pred sodiščem v Vipavi je imel sedaj Janer Seražin

Kitajska cesarica - vdova Tse-Hsi.

preliko dokazati svoje obdolžitve, a ostal je po liberalni navadi dokazov dobitnik. Njegovo „delovanje“ je sodnik zato nagradil s kaznijo 60 K.

Dez nova sejma. Vas Grahovo pri Bistoki dobila je poleg dveh starih sejmov še dva nova, in sicer je bil prvi letos dne 22. marca, drugi bo 15. novembra. Grahovski sejmi zelo slavnja, ker se na iste prikene do 1500 glav živine, največ zelo lepih volov. Zaradi tega prihajajo na te sejme vedno kupci iz Moravskega, Štajerskega, Primorskega in od drugod, in vsi trdijo, da se malokje dobi tako lepa živina, kot na teh sejmih. Zato opozarjamo kupce in prodajalce na ometjane dva nova sejma.

Krvavi sneg. — Dne 11. t. m. zjutraj je bilo po mnogih krajih Evrope videti nenavadno naravno prikazen: padati je začel sneg rujavkasto-rdeče barve. Tako se poroča: Iz Tržiča in Kobarja, Nove Oselice, Rateč, Jesenic, Idrije, Cola, Budanj. V drugih krajih je isti dan padal rdeč dež, tako po Koroškem, na Reki, v Opatiji, na Kočevskem, na Lipoglavem, v Gorici, v Neapolju na Laškem itd. Zopet drugod je isti dan padal dež pomešan z blatom, na Laškem so v nekaterih krajih padale med dežjem celo kobilice izpod neba. V Istri je po vsej Buzeščini in po širni Čičariji že v nedeljo zvečer med dežjem padalo blato na zemljo. Poleg tega je bilo ob istem času v nekaterih krajih ostraže ponekod krvavo, ponekod rumeno, bila je nenavadna žareča svetloba in toplota v zraku, tudi grmelno je tuintam. — Seveda je ta prikazen vzbudila pri ljudeh mnogo praznovernega govorjenja. Strokovnjaki pa pravijo, da je prikazen takole nastala: V Afriki se na več krajih puščave Sahare nahajajo ogromne množine rdečkastega drobnega peska; silni viharji, ki so tam v navadi, včasih dvignejo ta pesek visoko v zrak in ga odnesó daleč po svetu. In s takim prahom je pribučal vihar tudi v naše kraje ter tu dežju tam snegu dal „krvavo“ barvo.

Umrl je 1. t. m. v goriški bolnici usmiljenih bratov ž. g. Alojzij Vuga, bivši vikar v Šempolaju na Krasu. N. v. m. p!

Gorenjske novice. Kranj je imel v svoji občinski upravi v preteklem letu 40.060 K 35 h dohodkov in 30.231 K 64 h izdatkov. — Pokopali so v Kranju kavarnarico gospo Karolino Geiger. — Novo zdravilišče na Gorenjskem. Gospod dr. Jan namerava, kakor smo že kratko poročali, v okolici gorjanskih ustanoviti zdravilišče za bolne na živcih. Bolezni izpoznaval ne bo sam, ampak izkušen zdravnik. Le ako prinese bolnik izpričevalo, da se mora gledé kake druge bolezni rabiti kako zdravilo, pripustilno mu bo, sicer pa bodo krasna narava in božji mir, sveži zrak in mrzla voda, delo in potenje delali čudeže mesto njega. Gradilo se bodo na najlepših razgledih v rti Hom a lične kočice, v katerih bodo spavali bolniki vedno v svežem zraku po dva in dva. Za shajališče serija se večja koča s kletjo, kuhinjo in verando in prostorom za sprehajanje ob grdem vremenu. Gledé načrtov je gospod dr. Jan v dogovoru s tehničnimi in zdravniškimi veščaki. Zjutraj bodo bolniki vstajali s solnčnim vzhodom in hodili na pripravljen prostor v zračno kopel.

Ze 60 kron — dvajset let joče. Pred ljubljanskimi porotniki sta pred kratkim stala brata Jože in Valentin Kopitar iz Mengša, obtožena hudodel-

stva ropa. Dne 22. januarja 1901 sta se pridružila Antonu Žnidarju, ki se je peljal iz sejma, ter sta ž njim pila. Odpeljala sta se potem ž njim na njegovem vozu ter ga med potom napadla ter mu grozila: „Ali boš dal denar, ali boš crknil.“ Žnidar je bil ranjen. Lopova sta mu iztrgala žep, v katerem je imel listnico s 60 K. Pred sodiščem sta brata, od katerih je bil eden že šestkrat kaznovan, tajila, a tajeje ni dosti pomagalo. Da sta res onadva prava storilca, bil je priča Kopitarjev klobuk, katerega sta Žnidarju po pomoti pustila njegovega

pa vzela seboj. Oba brata sta dobila po 10 let težke ječe, torej za 60 kron, od katerih so pri nju dobili 38 K — skupno dvajset let ječe.

Grozen samomor vojaka. Iz Trsta se poroča, da je železniški paznik južne železnice našel na progi pod Greto blizu tamkajšnjega železniškega predora na dvoje presekano truplo vojaka Luke Vivoda od 4. stotnije 97. pešpolka. Pri mrliču so našli listek z napisom: „Ker mi ni bilo mogoče povrniti se k storjenemu sklepu, pozdravljam vse tovariše četrte stotnije. — Luka Vivoda.“

Glavna vrata v Pekingu.

Dopisi.

Iz Senožeč. Kdor je bral v predzadnjem „Rodoljubu“ z dne 9. t. m. poročilo iz Senožeč, naj prebere še naslednje, da bo videl, kako cigansko zna lagati ta „lažnjivi kljukec“: Kaj je zakrivil naš g. župnik, da se mu v onem dopisu daje toliko pikrih pod nos? „Napredni“ naš dopisnik pravi, „da je ves svoj žolč razlil na „Slov Narod“, „Rodoljuba“ in „Rudeči prapor“. In vendar, ali je to res? Vsi, ki smo bili 3. t. m. ob 10. dop. v cerkvi — in cerkev je bila skoro polna — vemo, da je g. župnik omenjeno nedeljo bral škofov postni list, kakor je bil natisnjen in da niti pičice ni spremenil ali dodejal.

Ali se to pravi „ves svoj žolč izliti“? Potem bi se lahko vsi duhovniki ljubljanske škofije, ki so brali postni list, tako zasramovali, kakor je on našega g. župnika. Seveda bi se poslednje njemu bolje zdelo, kakor ko bi mu kdo dal za pijačo. Pravi tudi dopisnik, kako dolgo že ni bilo v naši cerkvi pridige. Bral se je pastirski list; toda ali ni tudi škofov list pridiga — škofova? Če pa ni pastirskega lista, sta vsako nedeljo in praznik dve pridigi in kršč. nauk, — menda dovolj za poštene kristijane, ne tako za framasone in njih pomagavce, ki jih poslušat ne gredó. Tudi našega „Rodoljubovega“ dopisnika ono nedeljo ali ni bilo v cerkvi, in potem naj nikar ne modruje, ali pa ima predolga ušesa, da več sliši,

kakor se pove, in potem naj si jih dá pristrichi. Svetujemo g. dopisniku, naj nam v miru pusti našega g. župnika, v katerega se vedno zaletava, ki mu pa ni še nikoli nič žalega storil. Piše naj raje o čem drugem. In če ne ve ničesar pisati, pomagajmo njegovemu spominu: Piše naj sam o sebi, kako je sladkega vinca prevzet na pepelnico sredo poskušal stopinjno trdote svoje glave ob cestnem kantonu.

Take novice bi njega bolj priporočale, kakor vse hvalisanje obeh v prilogi „Slovenskemu Narodu“ št. 274, dne 28. novembra 1900. — In take vrste ljudje si drznejo zasramovati našega častitljivega, sivolasega g. župnika? In „Rodoljuba“, ki sprejema laži takih ljudi, Senožecani tako s slastjo prebirate? Fej!

Z Vrhniko se nam poroča: Tukaj se je od 24. februarja do 3. marca t. l. obhajal vendar enkrat že tako dolgo napovedani sveti misijon. Vodili so ga z zares apostolsko gorečnostjo čast. gospodje frančiškani P. Kasijan Zemljak, P. Matej Vidmar in Pater Klemen Grampovčan. Udeležba je bila izredno velika. Navzlic hudemu mrazu in slabemu vremenu je bila vendar velika, prostorna cerkev skoraj pri vseh misijonskih govorih natlačeno polna. Obhajanih je bilo do — 4000! To je pač gotovo lep vspeh, ako se pomisli, da je bil misijon prirejen le za domačo faro in so torej izključno skoraj le domači farani mogli opraviti sveto spoved. Dobro vrhniško ljudstvo je s to svojo udeležbo najlepše pokazalo celemu svetu, da se ono nikakor ne boji sv. misijona, kakor so si baje nekatere osebe v svoji zaslepljenosti domisljale, marveč se ga veseli, dobro vedoč, da je sveti misijon največja milost za vsako faro! Ta tako ogromna udeležba pa je gotovo tudi vrlim gospodom misijonarjem najlepša zahvala za ves njihov trud in napor ki so ga v teh dnevih imeli. Daj Bog tako lepemu delu najlepših, trajnih sadov! Vam pa, č. gosp. misijonarji, kakor tudi vsem onim častitim gospodom, ki so tako požrtovalno pomagali v spovednici, v imenu cele fare, v imenu vsega ljudstva: tisočera zahvala!

Iz Mekinj pri Kamniku. Dne 25. svečana so pogorele v tukajšnji vasi „Godič“ tri hiše. Hvala Bogu, da ni bilo vetra, sicer bi bil požar upepelil nad polovico vasi. Zavarovan je bil med pogorelci le eden menda pri tržaški zavarovalnici — za 200 gold. Revez je upal, da mu bo zavarovalnica izplačala polno svoto, — a upanje je splavalo po vodi: on dobi samo 144 gold., drugo mu je odtegnjeno. Mi ne razpravljamo, je li tako zatiranje reveža pravično, človekoljubivo pa gotovo ni. Kmeti ki posestniki, obrnite hrbet židovskim zavarovalnicam, ki judom le polnijo malhe,

reveže pogorelce pa stiskajo, ter pristopajte od kraja k domači krščanski „vzajemni zavarovalnici“. Tese oklenite! (Opomnimo, da je v Kamniškem okraju poverjenik te naše zavarovalnice gosp. vrtnar Lap v Kamniku.)

Iz Štjaka. Cenjeni „Domoljub“! Vem, da nisi še pisal v svojih predalih o našem kraju; pa saj tudi ni bilo treba, ker živeli smo tukaj vedno po bratsko in ni ga bilo razpora med nami. Zadnje državno-zborske volke pa so tudi tukaj kakor drugod napravile mnogo razpora in ni ga več stalnega miru. Naši narodnjaki (ki pa hirajo) so si mnogo prizadevali, da bi „Sočo“, „Narod“ in „Rodoljub“ in take baže plevel med nas zatrosili in tako naše dobro ljudstvo okužili. Ali to pot pa niso imeli zaželjenega uspeha. Posebno pa v naši občini so ljudje še toliko zavedni, da si nočejo dati od liberalcev ukazovati. Le tako naprej! Še bolj pa bomo neodvisni od liberalnih mogočnejšev, ako se tudi gospodarsko postavimo na lastne noge. Zato, kmetije, s „hranilnico in posojilnico“ na dan! Pomagajmo našemu vrlému županu, da srečno izpelje svoje blage namene. Korist bo vendar-le vaša. Z Bogom za blagor ljudstva!

Ribniški novičar. — (Nadaljevanje.) — Iz ribniške doline jo udarimo kar čez sv. Ano v Struge. Okoli bi bila pot predolga in pa — kot poje stara pesem — „je cerenga predraga“. So časi, ob katerih človek, ki namerava v Struge, res ne vé, naj li najame voz ali čoln. V pomladnem in jesenskem času privre voda iz podzemeljskih globin pri Podgori in zalije malone vso dolino. Potem se pa vózi!... Po starem kolovozu v goro moraš, če hočeš po dolgih „tolminskih bližnjicah“ priti v prijazne Struge. O tem kričečem nedostatku se piše vsako leto, pa samo piše. Ali bi ne bilo naposled dobro tudi kaj ukreniti?

Vdeležba pri zadnjih volitvah je bila v Strugah obakrat splošna. Pri volitvi 12. decembra je dobil dr. Šustersič 127 glasov; Lukec Jelenc pa je ostal po nesreči z 1 glasom v manjšini; dne 18. decembra je dobil Vencajz 52 glasov, Lenarčič pa figo. Nasprotna agitacije ni bilo veliko; le v eni vasi je neki kriv prerok ljudi precej zmešal z liberalnim katekizmom. Vendar se je o tem pravočasno zvedelo in ljudstvo doobra poučilo. Značilno je, da v dotični vasi dotlej ni bile niti enega Domoljubovega naročnika. Liberalni prerok je imel toraj lahko delo. Zato bodi naše neomahljivo prizadevanje, da se naroči na Domoljuba slednja krščanska družina. Dober časnik je apostol v krščanski hiši. — Pohvale so vredni struški možaki, da niso šli na liberalne limance. Le možko in neustrašeno naprej pod zastavo sv. križa! — Morda ste radovedni, kdo je bil tisti liberalni

volivec, ki je Jelenca počastil s svojo „štimo“? Nezaveden revček, ki nosi metle Pirkerju v Ribnico. Pa je možiček tako pogruntal, da „metla in Lukec se rada imata“. Kar je pa poguma manjkalo, ga je pa nadomestila „apoteka“ v Ribnici. Kaj se hoče? En glazek, al' pa dva, To nam korajžo da...

Škoda, da nam je liberalna stranka premotila tako zavednega volivca! Ta bi podprl, ta...

V Dobropoljah so pa krščanski možaki vse liberalne mogočnejše deli v penziji. Naj v miru počivajo! Ob času državnoborskih volitev jim je klenkalo, medtem jim je pa že tudi odklenkalo. Pa o tem ob drugi priliki. Pri zadnjih državnoborskih volitvah so Poljski liberalci nameravali celemu svetu pokazati, koliko jih je in kaj premorejo. Bila jih je čudna družba: pijančki iz zakotnih gostiln in pa „inteligenca“ od prvega mogočnejša, ki skrivaj „Narod“ bere, pa do zadnjega hlapca, ki je od njega odvisen. Pravih kmetov ni bilo v njih vrstah. Pač so liberalčki — ki se pa branijo tega spoštovanega imena — lovili gimpeljne po stranskih vaseh, pa so imeli preslab lim ali pa — smolo. Kmetje so rekli: Hajdi z Bogom! Pa niso šli ne na liberalni lim, še manj pa na liberalno smolo. Samo povedati je bilo treba kmetom, kdo so tisti „gospodski kmetje“, za katere se liberalci petelinijo, pa so na našo stran še tisti prestopili, ki so jim dotlej kaj verjeli. No, poštene možakarji so te ljudi, ki so se izdali za liberalce, že zdavnej poznali, vsaj so svoje liberalne nazore že dolgo časa v praksi izvrševali. Res, redek je kraj, kjer bi se bilo v kratkem času toliko spremenilo in — hvala Bogu — na bolje obrnilo, kot v Dobropoljski župniji. Svojčas so kmetje vrjeli in se pokorili vsakemu liberalnemu škricu iz Lašč ali drugod. In dandanes? Gospodarsko združevanje je delo izvršilo in liberalne ostanke, ki so se slučajno še šopirili na uplivnih mestih, pometalo tja, kjer bi morali biti že zdavnej — na smetišče. Tam, v Dobropoljah, se vidi, kako uspešno zamore naša stranka pomagati z gospodarskim združevanjem našemu kmetiškemu trpinu. Tako bi bilo lahko povsod, da ima zato mož, ki imajo srce na pravem kraju, v srci pa potrební pogum. Ali kaj, ko je še toliko kmetov, ki mislijo, da ga nikdo drug rešiti ne more, kot liberalni oderuh. Pomagaj si sam in Bog ti pomaga. — Kdo pa je v Dobropoljah duša vsemu temu združevanju v korist kmetiškemu trpinu? Kdo? Vemo, da mož ne mara hvale. Prav pa je, da pribijemo: To je vrli učitelj Jaklič, ne le učitelj otrok, tudi učitelj pomoči potrebnega naroda. Zato pa ga tudi ljudstvo tembolj ljubi, čembolj ga liberalci srdito napadajo. Vsi Domoljubovi bravci smo gotovo ene misli, če vrlemu g. učitelju Jakliču zakličemo:

O trosi Bog ti sreče rôž

Na vse poti,

A nam pa daj še mnogo mōž,
Mōž vrlih kot si ti!

Vrlo so se držali možje v občini Lužarje. Volili so soglasno v obeh skupinah katoliško-narodna kandidata. Tudi med njimi ni bilo niti ene liberalne smeti. Imajo pa tudi župana, moža stare vere, stare korenine, stare poštenosti, g. Grudna! Bog živi njega in vse neustrašene lužarske volivce! — Pomislite, celo v Velikih Laščah je „inteligenca“ podlegla. In ni čuda. Grda neznačajnost liberalcev se mora študiti že tudi preprostem kmetu, dasi je na marsikaj navajen. Kaj so pa tudi vse počeli n. pr. napram g. vodju zemljiške knjige Rothu, napram g. Hočevarjevi itd. Moralo je poseči z obsoodbami sodišče vmes. S tem je dosti povedano. Kmetiško ljudstvo pravi soglasno: Nikake zveze z liberalci! Nek sicer liberalen, osebno pa spoštovanja vreden Laščan, se je nedavno očitno izrazil: „Liberallec sem, pa me je v dno duše sram, da imam take pristaše.“

Na Robu ni svet za liberalce. Zato tudi ni bilo liberalnih glasov. Krščanska organizacija je združila tamošnje možake v železen obroč. Naprej! Ne udajmo se! Naprej!

Katoliško-politično društvo v Ribnici
koncem februarja 1901.

Iz Boštanske okolice. „Nazaj, nazaj, k gospodu Kristusu!“ Tako smo slišali v pastirskem listu. Te besede so meni in še marsikomu segle v srce, tako da smo sklenili, ako doživimo še kako volitev, nikdar več dremati za pečjo, ampak neustrašeno se potegovati za katoliško-narodno stvar. Skrbeti hočemo, da se bode tudi naša fara dvignila iz te liberalne kaluže. Upamo, da se odpró oči našim nekdanj tako dobrim možem. Saj niso sami na sebi toliko slabi; krivi so bili največ naši čukasti odvisneži. Kam ste vendar gledali, da ste se dali zaslepiti od teh ljudi, ki vam vedno več škodujejo, kakor koristijo? Zakaj se daste učiti od teh ljudi, ko ste sami pametnejši od njih? Kako morete vendar čitati „Rodoljuba“, ko prinaša same laži, obrekuje katol. duhovnike, blati vero v.s.l. očetov in vas s svojo grdo hinavščino vodi za nos. Tako je n. pr. pisal, da je žganjepitje podlaga klerikalizmu. Kako se vendar bije po lastnih zobeh! V naši, in še v petih občinah okrog ni nobenega klerikalnega krčmarja z žganjem. Ako bodo pristaši „Rodoljubovi“ čakali klerikalnih novcev za šnops, potem ne bodo niti v nedeljo smodk kadili kaj še le v petek meso jedli. Liberalcev pa so celo mašo polne šnopsarije. Ne, v tem taboru ne maramo biti. Boštanjci, obrnite hrbet liberalni kugi!

Iz Sevnice. Dragi Domoljub! Odkar sem se seznanil s teboj, si mi vedno zvest prijatelj, ker le-ti greš povsod z menoj. Ko sem pred nekaterimi leti zapuščal svoje prijatelje, smo vsi solze točili; spremljali so me tudi nekaj pota, pa z menoj niso mogli iti, ampak so se morali vrniti nazaj. Le-ti si ostal zvest ter si šel z menoj na novo stanovanje. Zatem sem se še dvakrat selil, pa ti si vedno hodil z menoj. Zato te v resnici smem imenovati svojega zvestega prijatelja. Dobra prijatelja si pa razodeneta vse skrivnosti, vesele in žalostne. Jaz ti bom razodel veselje, ki sem je občutil v nedeljo 10. marca. Od 1. do 11. marca smo namreč obhajali pri nas sv. misijon. Dasiravno je bila pot vsled slabega vremena težavna, je bila vendar naša dokaj prostorna cerkev vedno polna ljudstva, ki je vsaki dan z veseljem hitevalo poslušat nauke večnega življenja in zajemat milosti iz zakladov svetega misijona. Nedelja 10. marca bode pa ostala marsikateremu Sevnčanu neizbrisljiva v spominu. Zjutraj je bilo slovesno sv. obhajilo mladeničev, popoldan ob eni uri se je izpostavilo sveto Rešnje Telo, pred katerim so mladeniči, ki so se pripravljali stopiti v Marijino družbo, molili sv. rožni venec. Ob dveh je bila sklepna pridiga sv. misijona, pri kateri menda ni ostalo nobeno oko suho. Po pridigi je bil pa slovesen sprejem mladeničev v Marijino družbo. Sprejetih je bilo še tudi nekaj deklet. (Dekleta so imela slovesen dan sprejema v nedeljo 27. januarja; bilo je takrat sprejetih čez tri sto.) Zatem se je blagoslovila krasna zastava mladeničev. Mladeniči in dekleta! Sedaj smo v službi preblazene Device Marije! Marijini otroci smo in ostanemo. Tebe, mladina, ki še nisi stopila v družbo Marijino, pa prijazno vabimo in kličemo: „Pridi, pridi tudi ti in okusi, kako prijetno in veselo je služiti Gospodu in njegovi nebeški Materi!“

Mladenič iz družbe Marijinih otrok.

Od Sv. Kunigunde na Pogorji. Vrli „Domoljub“ je tudi pri nas zelo razširjen. Prebiramo ga radi zavoljo njegove poljudne pisave. Katoliška narodna zavest se vzbuja in utrjuje v našem ljudstvu s prebiranjem dobrih knjig in časnikov.

V gospodarskem oziru pa delujejo dobrodelno Raiffeisenove posojilnice. Tudi mi smo si ustanovili v minulem letu hranilnico in posojilnico, ki deluje blagonosno že blizo eno leto; od dne 13. maja pa do konca leta 1900 je imela prejemkov 28 248 K 53 h., izdatkov pa 28.103 K 94 h., torej skupnega denarnega prometa 56.352 K 47 h. To je gotovo znamenje, da je hranilnica in posojilnica na svojem mestu. Načelstvo opravlja svoje posle brezplačno — vsako nedeljo po večernicah. Za požrtvovalno, zares krščansko-socijalno delo naj bo možem v plačilo zavest, da pomagajo zavoljo Boga svojemu

bližnjemu. Mladina se odvrča od pijančevanja in zapravljalivosti ter napeljuje k varčnosti. Mnogi uvidevajo že, da je mladost čas setve, ter mislijo na starost, ko jim ne bo treba od hiše do hiše prositi sebi v pokoro in občini v nadlego. Trezna in varčna mladina bo tudi pridna in poštena, zvesto vdana sv. katoliški veri in našemu milemu narodu.

Za nizke stroške dobijo pa pridni gospodarji v sili pomoč. Zato se oklepajmo tudi v prihodnje z veseljem naše hranil in posoj. Obresti od hranilnih ulog bodo zanaprej 4 $\frac{1}{2}$ % od posojil 5 $\frac{1}{2}$ %

Domači pravnik.

Zadolžnica.

Britko je, kadar mora kmet delati dolg. Ali slabe letine in druge nesreče prisilijo ga velikokrat, da mora iskati denarne pomoči bodisi pri posojilnici ali pri posamezniku. Da se izogne upnik raznim mogočim sitnostim, ki bi utegnile življenje greniti in stroške povzročevati njemu ali njegovim dedičem, zahteva, da napravi dolžnik listino, v kateri posvedčuje, da je od upnika dobil posojilo in koliko posojila je dobil. Taki listini pravimo zadolžnica. V zadolžnici mora biti imenovan upnik, ki je denar posodil in tudi dolžnik, ki ga je vzel na posodo, imenovana mora biti svota posojenega denarja, navedeno mora v njej biti vse, kar se je dogovorilo o načinu vračanja glavnice in plačevanja obresti. Vse to mora biti natanko in razločno navedeno. Zadolžnice, katere izda zakonski zakonskemu n. pr. mož, ki si je izposodil denarja od žene, ali žena, kateri je denar posodil mož, morajo biti, da so veljavne, napravljene v obliki notarskega akta.

Postava skrbi za to, da se ubožni, umobolni ali lahkomišelnici ne izkoriščajo od oderuhov. Kaznuje namreč z občutnimi kaznimi take oderuhe, ki si od omenjenih ljudi za posojila dajo obljubiti take prednosti ali ugodnosti, katere vsled svoje nezmernosti povzročijo ali pospešijo gospodarski propad dotičnih dolžnikov. Žal, da je ta postava stopila v življenje šele leta 1881., kajti mnogo je bilo brezvestnih ljudi, ki so od našega ubozega kmeta jemali po 12 in več od sto obresti, poleg tega jim je moral še prepuščati v užitek senožeti ali njive in dajati še druge ugodnosti.

Na drugi strani pa mora upnik paziti, da ne posoja denarja mladoletnim, pod kuratorjem ali skrbnikom stoječim ali kreditarjem, dokler traja konkurz. Zadolžnice za mladoletne in kurande izpostavlja pravilno le jerob, varuh in kurator ali oskrbnik, seveda pa mora varstvena oziroma skrbstvena oblast, torej sodnija, dovoliti, da se mladoletni ali pod kuratorjem stoječi zadolže.

Narodno gospodarstvo.

O lesoreji in trgovini z lesom.

Gospod državni poslanec Fr. Povše dokazal nam je v „Slovcu“ s številkami, da zavzema med tvarinami, ki jih izvažata naša država, les drugo mesto. Našega lesa se je izvozilo leta 1899. v tuje države za 103,520.000 kron. Za naše slovenske kraje pa ima les gotovo prvo mesto. Les je v nekaterih krajih južne Avstrije deloma edini, deloma najpoglavitejši pridelek, ki nam prinaša denarjev. Da je v naših krajih les tako imeniten pridelek, je vzrok tudi to, ker pri nas ni industrije, kakršna je v severnih krajih. Zraven lesa, ki se izvažata v tuje države, se lesa veliko porabi doma za stavbe in izdelovanje papirja. Pri vsem tem pa se dandanes komaj pokrivajo stroški gospodarstva. Stavi se nam danes vprašanje: Ali bode mogoče v prihodnje izvažati za toliko denarjev lesa? V sedanjih razmerah ne. Lesoreja je pri nas zelo zaostala, pokončevanje gozdov se množi s silno hitrostjo ter preti v nekaterih krajih s popolnim uničenjem. Ni namen teh vrstic, komu očitati slabo gospodarstvo, vendar je skrajni čas, da se o tem spregovori odločna beseda. V lesorodnih krajih je temelj gospodarstva lesoreja. Če se pri tem pomisli, kako nekateri posestniki nepremišljeno gospodarijo z gozdom, je gotova nevarnost, da bodo nasledniki hudo trpeli za to lahkomišljenost. Neumno gospodarstvo z gozdi je krivo, da propadajo posamezne kmetije; uničenje gozdov pa bode prineslo popolno ubožanje in izsehljevanje kmečkih posestnikov. O tem nas uči vsakdanja skušnja v naši deželi. Zakaj tako? Na eni strani je tega kriva nevednost v lesoreji; veliko je posestnikov, ki ne znajo ceniti velike vrednosti lesa, ki ne vedo, kaj imajo v svojih lepih zaraščenih gozdovih. Dragocen zaklad mečejo proč za mali denar. Taki navadno posekajo gozd v cvetju, ali ga dajo drugim požeti. Dobijo se nadalje posestniki, ki imajo prazne gozdne prostore (črte) zaraščene semintja s slabim grmovjem. Treba je nekaj malega izdati, posekati grmovje, kupiti sadike in take prostore obsaditi. V 50 letih bi nasledniki uživali sad dobre lesoreje. Ako pride lastnik v potrebo, dobil bo na lepo zaraščen mlad gozd laglje nekaj denarja na posodo, kot na zanikrno grmovje.

Na drugi strani je kriva slabo urejena trgovina z lesom. Naš kmet prodaja les največ žagarju in ta les pride po tretji, četrti roki na mesto. Največ našega lesa gre v Egipt. Naša domača trgovina se začne s posestnikom gozda in recimo konča z lesotržcem v Trstu. Naš kmet in žagar prodasta les po primerno nizki ceni, največ pa ostane dobička tujim trgovcem. Če si ogledamo to trgovino, ki je

bila že pretečeno leto v „Domoljubu“ opisana, nekdanj in danes, moramo reči, da se ni veliko spremenila. V vseh strokah se napreduje; tu pa visi vse pri starem. Kmet in žagar tekmujeta za smereke, jelke ali hlode in se trudita, kdo bo bolj prebrisan in kdo bo znal bolje preceniti. Navadno podleže revnejši. Žagar prodaja žagance na veliki laški palec. Laški trgovci v Trstu se tudi ne ganejo. Ti imajo še lep zaslužek in nobenega konkurenta, tako da trgovino z lesom v Trstu imenujejo leno. Tržaški trgovci nimajo nobene posebne zveze z Egiptom, nobena Tržaška firma nima podružnice v Egiptu. Tu imamo podobo, kaka je Avstrijska trgovina z lesom.

Kmet, posestnik gozda, mora, da pokrije vedno večje stroške pri gospodarstvu, več lesa posekati kot nekdanj. Ker so stroški večji, bi moral les biti toliko dražji, da bi gospodarstvo ostalo aktivno. Ker to ni, gremo v gospodarstvu rakovo pot.

(Dalje prihodnjič.)

Drobtinice.

Millionarji na Angleškem. Lansko leto je umrlo na Angleškem nekaj milionarjev. Iz njihovih oporok pa spoznamo, koliko milijonov so zapustili. Orme Foster je zapustil 52 milijonov kron, žid Adolf Rothschild 45, bankir Smith 31, lastnik ladjarnice Ismay 26, bankir Knorles 24, žid Craig, lastnik žganjarne, 21 mil. kron. Dalje je umrlo 6 milijonarjev, katerih vsak je zapustil nad 10 mil. kron, med njimi vojvoda Westminsterški in pivarnar Combe. Potem 35 milijonarjev po 5 mil. kron, 14 milijonarjev, kojih zapuščina je znašala 2 mil. kron, med njimi konsul žid Charles Oppenheimer, lord Russel, vojvoda Wellington, maršal Stewart. Imetje vseh vlni zamrlih angleških milijonarjev je znašalo nad 700 milijonov kron. Ko bi zapustili jednega leta zamrli duhovniki toliko svoto, življenje gospode okoli „St. N.“ bi bilo v nevarnosti, tako bi se jezili. Sicer pa, če že „Narod“ odpira žepe duhovnov, naj bi enkrat povedal, kolik je „maček“ liberalcev in kako bo tekom desetih let še narastel.

Pet vojakov snedli volkovi. Iz Bukarešta poročajo, da je bilo pet vojakov, ki so bili vsled dopusta na potu proti domu, tik nekega gozda napadenih od volkov, ki so vseh pet vojakov dobesedno požrli. Na osodepolnem mestu so našli le orožje vojakov in nekaj kovinastih stvari, okrog in okrog pa je ležalo veliko število mrtvih volkov, kar dokazuje, da so se vojaki junaško borili za svoje življenje. —

Rudokopi sedaj uslužujejo na vsem svetu 4,355.204 ljudi. Največ rudarjev ima Angleška, namreč 875 603,

potem pride Nemčija s 498.569 rudarji, ameriške združene države s 444.578, Indija 318.888, Francoska 292.821, Rusija 239.434, Avstro-Ogerska 219.227 Belgija 160.150 rudarji. Na vsem svetu so lani izkopali 449.000 kilogramov zlata, 5.695.000 kg. srebra, 75.563 ton kositra, 471.000 ton cinka, 442.000 kg. bakra, 790.000 kg. svinca, dobili so dalje 11.353.000 ton soli in 15.771.000 kg. petroleja.

Srečni Pariz. Francoski časopisi pišejo o veliki revščini, ki vlada v Parizu. Število samomorov je narastlo tako, da se na dan v Parizu do 20 ljudi umori. Zares čuden pojav po „sijajni“ razstavi, ki je neki preskrbela zaslužek tisočem. Pravični ljudje, ki so razstavo obiskali, jo naravnost obsojajo. Prostitucija in vabila najnižje vrste je prav za prav bilo, kar je vsakega v oči bilo, in razstava sama je napravila finančni tiasko; uničenih je bilo na stotine trgovcev. Zato se je tudi reklo: Razstave so se preživele! Francoska ne bo napravila nobene več. Če je kdo dejal, da obiskovanje razstave ima drug namen, da je pretveza prostitucije, vživanja, rafiniranega radovanja itd., da pride komaj 50% z namenom proučevanja, bil je to „klerikalen in nazadnjaški“ nazor. Pariške razstavi sledi propad

Žrtva oderuhov. Iz Trsta se poroča, da je 49-letna soproga vpokojenega polkovnika Marmocha padla v roke oderuhov. Soprog ni vedel o njenih denarnih zadregah popolnoma nič do zadnjega, ko bi se morala vršiti eksekucija. Polkovnik je naročil soprog, naj reče eksekutorju, naj toliko časa počaka, da se on vrne z denarjem. Eksekutor je prišel, a čakati ni hotel. Prišel je takoj svoje delo. „Slišite“, dejala je gospa, „ako ne opustite eksekucije, se umorim.“ Eksekutor je nadaljeval dražbo, gospa Marmoch pa je odšla v svojo sobo. Skoro je bilo čuti iz sobe ječanje. Ljudje so hiteli tja in videli gospo v zadnjih zdihih. Zastrupila se je. Ko se je vrnil polkovnik z denarjem domov, našel je mrtvo ženo.

Kaj je bil vzrok smrti angleške kraljice? Razni listi o vzroku smrti angleške kraljice prinašajo naslednjo zanimivo vest: Mlajši brat kralja Edvarda, princ Conaught je istotako lahkomisljen človek, kakor kralj Edvard. Preteklo leto spoznal se je princ z mlado Američanko, ki je živela v Londonu. Ta ženska je popolnoma zapelala princa v svoje mreže, ter je zahtevala od njega, da se loči od svoje žene ter njo poroči. Kraljica Viktorija je za to zaznala ter je pozvala princa na odgovor. Zahtevala je od njega, naj naredi konec škandalu in se oprostí one ženske. Princ je kraljici Viktoriji odgovoril, da brez te ženske ne more živeti in da je ostavil ne bo. Kraljica se je nad takim odgovorom tako razjezila, da je pala v nezavest in da je več dni morala

ostati v postelji. Sedaj je princ Conaught počel še večje škanđale ter se je z ono ženo pričel javno kazati po londonskih ulicah. Kraljica, razljutena nad takim postopanjem svojega sina, pozvala je v Osborne princa in Roberta, ter zahtevala od Roberta, da kot vrhovni maršal vojske zapove princu Conaughtu, da takoj mora v Južno Afriko. Princ se je tej zapovedi odločno uprl ter rekel, da je vojna v Južni Afriki veliko hudodelstvo. Kraljico, ki je bila še jako slaba, razljutil je ta prizor tako silno, da jo je zadela kap, in tri tedne po tem dogodku bila je — mrtva.

Sv. oče je dne 2. meseca marca dosegel 91. leto svoje starosti. Samo štirje papeži so, ki so doživeli večjo starost. Sv. oče se je izrazil, da upa s pomočjo božjo preživeti Gregorja IX., ki je dosegel starost 99 let.

Vino sv. očeta. Na južnih straneh vatikanskih vrtov ima sv. oče velike vinograde, katere goji s posebno ljubeznijo. Razni špekulantje so se oglasili, ki so hoteli nakupiti to grozdje in plačati tako drago, da bi svota znašala več, nego znaša ves Petrov novič. Špekulantje so hoteli dragoceno vino iz tega grozdja prodajati po svetu kot „Vino Leonovo“. Sv. oče je seve odločno odbil vsiljive špekulante.

Koliko je ljudi na svetu? Na vsej zemeljski krogli je po približnem računu sedaj 1.566.000.000 ljudi in sicer v Evropi 380 milijonov, v Aziji 860 milijonov, v Afriki 180 milijonov, v Ameriki 140 milijonov in v Avstraliji 6 milijonov.

Med Berolinom in Hamburgom se namerava zgraditi elektriška brzoželeznica, ki bo prevozila to progo v 5 četrt urah. V eni uri bo baje prevozila 200 km.

Vse svoje premoženje sežgal je milijonar Tagiuri. Zažgal je vse svoje vrednostne papirje v znesku 1.400.000 lir, potem se je pa — zastrupil.

Vsi jetniki ušli so, kakor se poroča iz Neaplja, iz ječe v Castelnuovo Garfagrana. Rano v jutro čuli so ljudje, ki so šli mimo jetniškega poslopja klice na pomoč. Ljudje so hiteli na pomoč — vrata jetnišnice so bila na stečaj odprta — in v ječah dobili so zvezane vse paznike in nadzornike. Pazniki so pripovedovali, da sta dva kaznjenca, ki sta bila obsojena na najdaljši let ječe, premagala v svoji celici dva paznika, uzela jima ključe in potem oprostila še ostale kaznjence, ki so se vrgli na paznike, vzeli jim vse ključe in jih zvezali. Predno so kaznjenci pobegli, pobrali so seboj ves denar, kar so ga mogli dobiti, in nabasali se z raznimi jedmi.

Strašno zločinstvo. V Sibiriji pri Brodu je neki Josip Zulič zaklal svojo ženo in potem svoje tri otroke. Ko je izvršil te štiri umore, šel je v hlev ter ondi poklal kravo, tele, mačko, psa, na dvorišču pa

je zadavil vso perutnino. Potem se je šel sam javit orožnikom ter je oddal orožnikom krvavi nož.

Kuga razsaja v Indiji jako hudo. Na Bengal-skem umira na teden 2500 ljudi. V Bombayu le malo odstotkov ozdravi. Povsod manjka zdravnikov. Kuga se je zanesla tudi v kapsko kolonijo v Južni Afriki. V Kapstadtu je 10. m. m. na novo zbolelo 13 oseb, 2 sta takoj umrli. Bolezen se vedno bolj širi.

Šolski zvezek je izdal morilec. Nedavno so našli gozdnega čuvaja občine Brno, Fr. Hamernika, v gozdu ustreljenega. Ker se poleg mrtveca, ki je bil pokrit s smrečjem, ni našlo niti puške in lovske torbe ter so manjkali celo škornji ni čepica in nekatere druge stvari, sklevalo se je iz tega, da je bil tu izvršen roparski umor. O morilecu ni bilo sledu. Le puškin zamašek iz papirja je policijski komisar, ki je istega našel na licu mesta, spravil, mené, da je kos časnika, iz katerega bi se morda dalo sklepati na kraj, kjer stanuje morilec, kakor se je to že enkrat o nekem roparskem umoru zgodilo na Dunaju. Puškin zamašek pa ni bil, kakor je bilo videti o prvem površnem opazovanju, kos časnika, marveč list iz šolskega zvezka. Na listu je bil zvršetak šolske naloge s stavki kakor: „Nebo je modro“, „sneg je bel“, „mačka mijavka“ in druge take večne resnice. List so takoj poslali v ljudske šole ter ga predložili vsem učiteljem. Jeden izmed teh je spoznal pisavo na listu, ki je bila njegovega učenca Henrika Pavlička. Nato se je vršila hišna preiskava pri očetu tega dečka, Fr. Pavličku. Poizvedovanja so ugotovila, da je Fr. Pavliček v svojem rojstnem kraju Brankov poznat kakor lopovski tat, da je že večkrat pomeril na gozdnega čuvaja. Pavliček je tudi priznal dejanje ter je označil kraj, na katerem je v gozdu pokopal stvari, ki jih je oropal umorjencu. List iz šolskega zvezka, ki je povzročil, da so našli roparskega morileca, spravijo v policijskem muzeju.

Dvojni jezik Karaibov. Karaibi živé v Južni Ameriki in na otokih Antilskih, Nekaj posebnega pri tem narodu je to, da moški govoré svoj jezik, ženske pa svojega; in ta dva jezika sta čisto različna. Učenjaki so si belili glave, odkod ta čudna prikazen, da moški govoré svoj jezik, ženske pa svojega. Eni so to razlagali tako, drugi drugače. Najverjetnejša bi menda bila ta razlaga: Predniki sedanjih Karaibov so prišli iz neke druge dežele v sedanje kraje, so premagali domačine, moške so pomorili, ženske so si pa vzeli za žene. Moški so ohranili svoj jezik, ženske pa svojega; in to se je lahko zgodilo, ker moški živé sami zase, ženske pa zase. Žene ne jedó nikdar z možmi, ne kličejo jih po imenu, jim strežejo kakor sužnje. — Ta dvojni jezik ima pa go-

tovo to dobro stran, da se žene ne morejo pričkati s svojimi možmi. Celó Evropljani lahko v tem oziru zavidamo Karaibe.

Čemu rabimo les sv. križa.

Nekdaj sem videl deklico, ki je nesla na glavi škaf vode. V škafu je imela kosce lesa; prašal sem jo, čemu to. »Voda ne plivka tako, ker jo les zadržuje. Sicer bi jo lahko razlila, na ta način pa je dosti pomagano.«

A tako — sem si mislil — potemtakem moramo tudi mi položiti v nemirno srce kosce lesa, les sv. križa, da se ob tem in na tem lesu prepreči in ustavi plivanje in valovanje strasti in hudega nagnjenja. Sicer bi nas utegnilo premagati in prekipeti, na ta način pa nam je dosti pomagano.

Smešnice.

(V štacuni.) Kupec: »Povejte mi vendar, kakšen razloček je med kavo prve in druge vrste!« — Prodajalec: »To vam lahko povem, — saj ostane med nama. To je tako: »Kava prve vrste je tista, kjer je dobra s slabo mešana; druge vrste pa, kjer je slaba z dobro mešana!«

Darovi.

Društvu »Slovenska palma v Egiptu« za I. slovensko cerkev v Egiptu daruje g. Filip Petovar, posestnik v Iljasevcih tik Ljutomera, 10 K. Bog povrni! Živeli posnemavci!

Loterijske srečke.

Dunaj,	16. marca	82	7	26	37	45
Gradec,	16. marca	39	67	37	65	66
Lince,	9. marca	58	13	64	82	53
Trst.	9. marca	33	13	39	23	74

Tržne cene v Ljubljani.

od dné 11. marca do dné 16. marca.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg.	1	30	Pšenična m. 100 kg.	27	20
» » II. » »	1	10	Koruzna » » »	16	60
» » III. » »	1	—	Ajdova » » »	29	80
Telečje meso » »	1	28	Fitol, liter . . .	—	20
Praščje » sveže »	1	30	Grah, »	—	20
» » prek. » »	1	40	Leča, »	—	—
Kostrunovo meso »	—	80	Kaša, »	—	20
Maslo	1	90	Ričet, »	—	20
Surovo maslo » »	1	80	Pšenica . . 100 kg	16	40
Mast praščja » »	1	20	Rž	14	60
Slanina sveža » »	1	32	Ječmen . . . » »	14	40
» » prekajena » »	1	40	Oves	14	40
Salo	1	12	Ajda	12	60
Jajce, jedno . . .	—	6	Proso, belo, » »	17	—
Mleko, liter . . .	—	20	» » navadno » »	14	—
Smetana liter . .	—	80	Koruzna » » »	13	—
Med kg	—	80	Krompir . . . » »	5	—
Krompir	—	5	Drva, trda, seženj	8	—
Piščanec	1	90	» » mehka, » »	5	—
Golob	—	50	Seno, 100 kg . .	4	80
Raca	—	—	Slama, » » . . .	4	40
Gos	—	—	Stelja, » » . . .	—	—

potem pride Nemčija s 498.569 rudarji, ameriške združene države s 444.578, Indija 318.888, Francoska 292.821, Rusija 239.434, Avstro-Ogerska 219.227 Belgija 160.150 rudarji. Na vsem svetu so lani izkopali 449.000 kilogramov zlata, 5.695.000 kg. srebra, 75.563 ton kositra, 471.000 ton cinka, 442.000 kg. bakra, 790.000 kg. svinca, dobili so dalje 11.353.000 ton soli in 15.771.000 kg. petroleja.

Srečni Pariz. Francoski časopisi pišejo o veliki revščini, ki vlada v Parizu. Število samomorov je narastlo tako, da se na dan v Parizu do 20 ljudi umori. Zares čuden pojav po „sijajni“ razstavi, ki je neki preskrbela zaslužek tisočem. Pravični ljudje, ki so razstavo obiskali, jo naravnost obsojajo. Prostitucija in vabila najnižje vrste je prav za prav bilo, kar je vsakega v oči bilo, in razstava sama je napravila finančni fiasko; uničenih je bilo na stotine trgovcev. Zato se je tudi reklo: Razstave so se preživele! Francoska ne bo napravila nobene več. Če je kdo dejal, da obiskovanje razstave ima drug namen, da je pretveza prostitucije, vživanja, rafiniranega radovanja itd., da pride komaj 50% z namenom proučevanja, bil je to „klerikalen in nazadnjaški“ nazor. Pariške razstavi sledi propad

Žrtva oderuhov. Iz Trsta se poroča, da je 49-letna soproga vpokojenega polkovnika Marmocha padla v roke oderuhov. Soprog ni vedel o njenih denarnih zadregah popolnoma nič do zadnjega, ko bi se morala vršiti eksekucija. Polkovnik je naročil soprogi, naj reče eksekutorju, naj toliko časa počaka, da se on vrne z denarjem. Eksekutor je prišel, a čakati ni hotel. Pričel je takoj svoje delo. „Slišite“, dejala je gospa, „ako ne opustite eksekucije, se umorim.“ Eksekutor je nadaljeval dražbo, gospa Marmoch pa je odšla v svojo sobo. Skoro je bilo čuti iz sobe ječanje. Ljudje so hiteli tja in videli gospo v zadnjih zdihih. Zastrupila se je. Ko se je vrnil polkovnik z denarjem domov, našel je mrtvo ženo.

Kaj je bil vzrok smrti angleške kraljice? Razni listi o vzroku smrti angleške kraljice prinašajo naslednjo zanimivo vest: Mlajši brat kralja Edvarda, princ Conaught je istotako lahkomisljen človek, kakor kralj Edvard. Preteklo leto spoznal se je princ z mlado Američanko, ki je živela v Londonu. Ta ženska je popolnoma zaplela princa v svoje mreže, ter je zahtevala od njega, da se loči od svoje žene ter njo poroči. Kraljica Viktorija je za to zaznala ter je pozvala princa na odgovor. Zahtevala je od njega, naj naredi konec škandalu in se oprostí one ženske. Princ je kraljici Viktoriji odgovoril, da brez te ženske ne more živeti in da je ostavil ne bo. Kraljica se je nad takim odgovorom tako razjezila, da je pala v nezavest in da je več dni morala

ostati v postelji. Sedaj je princ Conaught počel še večje škode ter se je z ono ženo pričel javno kazati po londonskih ulicah. Kraljica, razljutena nad takim postopanjem svojega sina, pozvala je v Osborne princa in Roberta, ter zahtevala od Roberta, da kot vrhovni maršal vojske zapove princu Conaughtu, da takoj mora v Južno Afriko. Princ se je tej zapovedi odločno uprl ter rekel, da je vojna v Južni Afriki veliko hudodelstvo. Kraljico, ki je bila še jako slaba, razljutil je ta prizor tako silno, da jo je zadela kap, in tri tedne po tem dogodku bila je — mrtva.

Sv. oče je dne 2. meseca marca dosegel 91. leto svoje starosti. Samo štirje papeži so, ki so doživeli večjo starost. Sv. oče se je izrazil, da upa s pomočjo božjo preživeti Gregorja IX., ki je dosegel starost 99 let.

Vino sv. očeta. Na južnih straneh vatikanskih vrtov ima sv. oče velike vinograde, katere goji s posebno ljubeznijo. Razni špekulantje so se oglasili, ki so hoteli nakupiti to grozdje in plačati tako drago, da bi svota znašala več, nego znaša ves Petrov novčič. Špekulantje so hoteli dragoceno vino iz tega grozdja prodajati po svetu kot „Vino Leonovo“. Sv. oče je seve odločno odbil vsiljive špekulante.

Koliko je ljudi na svetu? Na vsej zemeljski krogli je po približnem računu sedaj 1.566.000.000 ljudi in sicer v Evropi 380 milijonov, v Aziji 860 milijonov, v Afriki 180 milijonov, v Ameriki 140 milijonov in v Avstraliji 6 milijonov.

Med Berolinom in Hamburgom se namerava zgraditi elektriška brzoželeznica, ki bode prevozila to progo v 5 četrt urah. V eni uri bode baje prevozila 200 km.

Vse svoje premoženje sežgal je milijonar Taguri. Zažgal je vse svoje vrednostne papirje v znesku 1.400.000 lir, potem se je pa — zastrupil.

Vsi jetniki ušli so, kakor se poroča iz Neaplja, iz ječe v Castelnuovo Garfagrana. Rano v jutro čuli so ljudje, ki so šli mimo jetniškega poslopja klice na pomoč. Ljudje so hiteli na pomoč — vrata jetnišnice so bila na stežaj odprta — in v ječah dobili so zvezane vse paznike in nadzornike. Pazniki so pripovedovali, da sta dva kaznjenca, ki sta bila obsojena na najdaljši let ječe, premagala v svoji celici dva paznika, uzela jima ključke in potem oprostila še ostale kaznjence, ki so se vrgli na paznike, vzeli jim vse ključke in jih zvezali. Predno so kaznjenci pobegli, pobrali so seboj ves denar, kar so ga mogli dobiti, in nabasali se z raznimi jedmi.

Strašno zločinstvo. V Sibiriji pri Brodu je neki Josip Zulič zaklal svojo ženo in potem svoje tri otroke. Ko je izvršil te štiri umore, šel je v hlev ter ondi poklal kravo, tele, mačko, psa, na dvorišču pa

je zadavil vso perutnino. Potem se je šel sam javit orožnikom ter je oddal orožnikom krvavi nož.

Kuga razsaja v Indiji jako hudo. Na Bengal-skem umira na teden 2500 ljudi. V Bombayu le malo odstotkov ozdravi. Povsod manjka zdravnikov. Kuga se je zanesla tudi v kapsko kolonijo v Južni Afriki. V Kapstadtu je 10. m. m. na novo zbolelo 13 oseb, 2 sta takoj umrli. Bolezen se vedno bolj širi.

Šolski zvezek je izdal morilca. Nedavno so našli gozdnega čuvaja občine Brno, Fr. Hamernika, v gozdu ustreljenega. Ker se poleg mrtveca, ki je bil pokrit s smrečjem, ni našlo niti puške in lovske torbe ter so manjkali celo škornji ni čepica in nekatere druge stvari, sklepalo se je iz tega, da je bil tu izvršen roparski umor. O morilcu ni bilo sledu. Le puškin zamašek iz papirja je policijski komisar, ki je istega našel na licu mesta, spravil, mené, da je kos časnika, iz katerega bi se morda dalo sklepati na kraj, kjer stanuje morilec, kakor se je to že enkrat o nekem roparskem umoru zgodilo na Dunaju. Puškin zamašek pa ni bil, kakor je bilo videti o prvem površnem opazovanju, kos časnika, marveč list iz šolskega zvezka. Na listu je bil zvršetak šolske naloge s stavki kakor: „Nebo je modro“, „sneg je bel“, „mačka mijavka“ in druge take večne resnice. List so takoj poslali v ljudske šole ter ga predložili vsem učiteljem. Jeden izmed teh je spoznal pisavo na listu, ki je bila njegovega učenca Henrika Pavlička. Nato se je vršila hišna preiskava pri očetu tega dečka, Fr. Pavličku. Poizvedovanja so ugotovila, da je Fr. Pavliček v svojem rojstnem kraju Brankov poznat kakor lopovski tat, da je že večkrat pomeril na gozdnega čuvaja. Pavliček je tudi priznal dejanje ter je označil kraj, na katerem je v gozdu pokopal stvari, ki jih je oropal umorjencu. List iz šolskega zvezka, ki je povzročil, da so našli roparskega morilca, spravijo v policijskem muzeju.

Dvojni jezik Karaibov. Karaibi živé v Južni Ameriki in na otokih Antilskih, Nekaj posebnega pri tem narodu je to, da moški govoré svoj jezik, ženske pa svojega; in ta dva jezika sta čisto različna. Učenjaki so si belili glave, odkod ta čudna prikazen, da moški govoré svoj jezik, ženske pa svojega. Eni so to razlagali tako, drugi drugače. Najverjetniša bi menda bila ta razlaga: Predniki sedanjih Karaibov so prišli iz neke druge dežele v sedanje kraje, so premagali domačine, moške so pomorili, ženske so si pa vzeli za žene. Moški so ohranili svoj jezik, ženske pa svojega; in to se je lahko zgodilo, ker moški živé sami zase, ženske pa zase. Žene ne jedó nikdar z moškmi, ne kličejo jih po imenu, jim strežejo kakor sužnje. — Ta dvojni jezik ima pa go-

tovo to dobro stran, da se žene ne morejo pričakati s svojimi moškmi. Celo Evropljani lahko v tem oziru zavidamo Karaibe.

Čemu rabimo les sv. križa.

Nekdaj sem videl deklico, ki je nesla na glavi škaf vode. V škafu je imela kosec lesa; prašal sem jo, čemu to. »Voda ne plivka tako, ker jo les zadržuje. Sicer bi jo lahko razlila, na ta način pa je dosti pomagano.«

A tako — sem si mislil — potemtakem moramo tudi mi položiti v nemirno srce kosec lesa, les sv. križa, da se ob tem in na tem lesu prepreči in ustavi plivkanje in valovanje strasti in hudega nagnjenja. Sicer bi nas utegnili premagati in prekipeti, na ta način pa nam je dosti pomagano.

Smešnice.

(V štacuni.) Kupec: »Povejte mi vendar, kakšen razloček je med kavo prve in druge vrste!« — Prodajalec: »To vam lahko povem, — saj ostane med nama. To je tako: »Kava prve vrste je tista, kjer je dobra s slabo mešana; druge vrste pa, kjer je slaba z dobro mešana!«

Darovi.

Društvu »Slovenska palma v Egiptu« za I. slovensko cerkev v Egiptu daruje g. Filip Petovar, posestnik v Ilijasevcih tik Ljutomera, 10 K. Bog povrni! Živeli posnemavci!

Loterijske srečke.

Dunaj,	16. marca	82	7	26	37	45
Gradec,	16. marca	39	67	37	65	66
Linc,	9. marca	58	13	64	82	53
Trst,	9. marca	33	13	39	23	74

Tržne cene v Ljubljani.

od dné 11. marca do dné 16. marca.

	K	h		K	h
Goveje meso I. v. kg.	1	30	Pšenična m. 100 kg.	27	20
» » II. » »	1	10	Koruzna » » »	16	60
» » III. » »	1	—	Ajdova » » »	29	80
Telečje meso » »	1	28	Fizol, liter . . .	—	20
Praščje » sveže »	1	30	Grah, »	—	20
» » prek. » »	1	40	Leča, »	—	—
Kostrunovo meso »	—	80	Kaša, »	—	20
Maslo »	1	90	Ričet, »	—	20
Surovo maslo » »	1	80	Pšenica . . 100 kg	16	40
Mast praščja » »	1	20	Rž . . . » »	14	60
Slanina sveža » »	1	32	Ječmen » » »	14	40
» » prekajena » »	1	40	Oves . . . » »	14	40
Salo » »	1	12	Ajda » » » »	12	60
Jajce, jedno . . .	—	6	Proso, belo, » »	17	—
Mleko, liter . . .	—	20	» navadno » »	14	—
Smetana liter . . .	—	80	Koruzna » » »	13	—
Med kg	—	80	Krompir . . . »	5	—
Krompir . . . » »	—	5	Drva, trda, seženj	8	—
Piščanec . . . » »	1	90	» mehka, » »	5	—
Golob . . . » »	—	50	Seno, 100 kg . .	4	80
Raca . . . » »	—	—	Slama, » » »	4	40
Gos . . . » »	—	—	Stelja, » » »	—	—

Dr. Janko Brejc

zagovornik v kazenskih zadevah

v Ljubljani, na Dunajski cesti

Medjatova hiša. (8)

Dva krepka dečka

Zagata št. 9.

se sprejmeta za vrtoarska vajenca
Luka Tomšič, vrtnar v Ljubljani, Erjavčeva cesta št. 7 ali
322 (2-1)

Popolnoma nov, dobro
okovan 327 (1-1)

voz (Deichsel)

s sprejmo in zadajo zavornico,
za vprego dveh konj, nosi težo
do 5000 kg. proda po nizki
ceni Lovrenc Jarc v Dra-
gomeru št. 8 pri Brezovici.

Za kleparski obrt se
sprejme takoj 319 (2-1)

učenec

v škofjloki pri
Ivan Kavčiču, kleparju.

311 **Pozor!** (3-2)

Šunke s kožo in brez kože
kilo 85 kr., brez kosti 90 kr.;
suho meso in špeh 70 kr.;
salame 80 kr. kg; kranjske
klobase, velike po 18 kr. ena,
po poštem porzetju pošilja
Janko Ev. Sirc v Kranju.

321 **Vajence** (1-1)

se takoj sprejme v sedlarski
obrt. Fran Wisjan, Rimska
cesta št. 11, Ljubljana.

Iz proste roke se proda
po primerno nizki ceni

**posestvo
v Smoljevi**

četrt ure od trga Železniki ob-
stojede iz: enonadstropne,
z ploščami krite, dobroizdane
hiše, z feikami kritega pro-
stornega hleva, vezanega ko-
zolca, dveh kozolcev sam-
cevi, 4 o ale nji, 13 oralov
travnika in senožeti, 30 ora-
lov gozda. Pri hiši je lep na
solncu ležeči sadni vrt, nad
100 centov klaje in kme-
tijsko orodje. Kupi se lahko
vse ali le nekaj. Natanko se
zve pri Francu Demšar,
posestniku na Češnjici pri
Železnikih. 325 (1-1)

Takoj na prodaj je v
bližini mesta Kamnika, po jako
nizki ceni in zelo ugodnimi
pogoji, radi družinskih razmer,
lepo, v ravnini stoječe aran-
drano 324 (2-1)

kmetijsko posestvo.

Več o tem pove iz prijaz-
nosti gospod Matija Jeraj,
posestnik in župan v Podgorju
poleg Kamnika.

Kmetiška posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Knezovi hiši, Marije Terezije cesta števil. 1

obrestuje hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez odbitka
rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
264 (12-2) plačuje.

Uradne ure razun nedelj in praznikov vsak
dan od 8-12. ure dopoldne.

Pošt. hran. urada števil. 828.406. — Telefon števil. 5.

Proti malokrvnosti.

Železnato vino

lekarnarja G. Plooli

v Ljubljani

dvornega zaležnika Nj.

Svetosti papeža

ima v sebi **90krat več železa**

kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča
china-železnata vina, katera često ni-
majo več železa v sebi, kakor vsako ceno na-
mizno vino. 7-12

Vsled tega največje jamstvo za iz-
datnost tega vina pri malokrvnih, ner-
voznih ali vsled bolezni oslabeledih osebah,
kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih
in bolehalih otrocih. II. 590 50-36

Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Na debelo **Trgovina z železnino** Na drobno

Andr. Druškoviča naslednik

VAL. GOLOB

Mestni trg 10 Ljubljana Mestni trg 10

priporoča svojo veliko zalogo poljedelskega in ku-
hinjskega orodja, tehtnice, pluge, kose, šta-
jersko železo, kovanih in jeklenih štin in nepremo-
ljive plaste za vozove, mnogovrstno kovanje za
stavbe, portland- in roman-cementa, štukador-
šine, traverze in sploh vse v to stroko spadajoče
predmete ceneje, kakor povsod drugje, pri pošteni in
točni postrežbi. 305 (20-2)

Velika izbira nagrobnih križev.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

(6) Dunajska cesta št. 15
= v Medjatovi hiši v pritličju =
vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, pre-
mišnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi,
kakor tudi zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo
zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Du-
najski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah
nastavljeni poverjeniki. — „Vzajemna zava-
rovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zava-
rovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se
lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zava-
rovancem popolno varnost.

Rojaki, zavarujte svoje imetje pri
domaćem zavodu.